

**ԵՊՀ ԻՋԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ 2019-2020 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ
ՏԱՐՎԱ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ**

2019-20 ուսումնական տարին ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի համար մեկնարկել է հատուկ ոգևորությամբ և միջոցառումներով՝ պայմանավորված Մայր բուհի 100-ամյա և մասնաճյուղի 25-ամյա հոբելյաններով: 25 տարի մասնաճյուղը հաջողությամբ կատարում է իր կրթական գործառույթները: Այդ տարիների ընթացքում մասնաճյուղը տվել է 6000-ից ավել շրջանավարտ, ովքեր անփոխարինելի դերակատարություն ունեն մարզի զարգացման բոլոր ոլորտներում:

Մասնաճյուղի գործունեությունը մշտապես եղել և մնում է ԵՊՀ-ի ղեկավարության և անձամբ ռեկտորի ուշադրության կենտրոնում: Այստեղ կողք կողքի նվիրումով և սրտացավությամբ աշխատում են Մայր բուհից հրավիրված բարձրակարգ դասախոսներն ու տեղացի մասնագետները, որոնցից շատերը մասնաճյուղի շրջանավարտներ են: Իր կրթական գործունեության և համագործակցային աշխատանքների շնորհիվ մասնաճյուղը վաստակել է Մայր բուհի, ՀՀ այլ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների և տավուշցիների վստահությունը, ձեռք է բերել բարձր հեղինակություն, ինչի վառ ապացույցը դիմորդների թվի կայուն ցուցանիշն է և նաև աճը:

Մասնաճյուղի գործունեության, Տավուշի մարզի սոցիալ-մշակութային և ուսումնագիտական կյանքում նրա ունեցած դերի և պահանջվածության վերաբերյալ 2019 թվականի սեպտեմբեր-դեկտեմբեր ամիսներին իրականացված հասարակական կարծիքի ուսումնասիրմանը մասնակցած Տավուշի և այլ մարզերի 32 համայնքների հարցված բնակիչների 91%-ը ԵՊՀ ԻՄ-ի դերը գնահատել է գերազանց և լավ. միջին գնահատականը կազմել է 4.5:

Ուսումնական տարում մասնաճյուղն առաջնորդվել է 2016-2020 թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրի նպատակներին և նրանց իրականացման պլան-ժամանակացույցին համապատասխան՝ կարևորելով կրթության որակը և նրա շարունակական բարելավումը:

2019-20 ուսումնական տարին մասնաճյուղում կրթությունն իրականացվել է արտաքին փորձաքննություն անցած 13 կրթական ծրագրերով, որոնք տարեվերջին

վերանայվել են հետազոտական բաղադրիչի ներդրման նպատակով. գործող բոլոր ծրագրերի համար առանձնացվել են հետազոտական բաղադրիչ պարունակող դասընթացները, վերանայվել կրթական վերջնարդյունքները և փաթեթները, գրականության ցանկերը, դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները:

Տարածաշրջանի աշխատաշուկայի և դիմորդների հոսքի պարբերաբար ուսումնասիրությունները մասնաճյուղին ուղղորդում են մշտապես վերանայել իրականացվող կրթական ծրագրերի ցանկը: 2019-20 ուսումնական տարում վերականգնվել են բակալավրական 3 նոր կրթական ծրագրերը («Հոգեբանություն», «Ռուսաց լեզու և գրականություն», «Ղեկորատիվ-կիրառական արվեստ»), ԿԳՄՄՆ լիցենզավորման գործակալության կողմից ԵՊՀ ԻՄ-ը ստացել է հեռակա ուսուցման «Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա» մագիստրոսական կրթական ծրագրով կրթություն իրականացնելու թույլտվություն: Սկսվել են նաև «Տնտեսական քաղաքականություն և իրավունք» մագիստրոսական և «Մեխատրոնիկա և ռոբոտոտեխնիկա» բակալավրական կրթական ծրագրերի ներդրման հայտերի պատրաստման գործընթացները:

Հաշվետու ուսումնական տարում առկա ուսուցմամբ 12 մասնագիտությունների 13 կրթական ծրագրերով մասնաճյուղ ընդունվել է 166 դիմորդ (նախորդ ուսումնական տարվա 76-ի փոխարեն), իսկ հեռակա ուսուցմամբ 8 կրթական ծրագրերով՝ 65 դիմորդ (նախորդ ուսումնական տարվա 40-ի փոխարեն): Մասնաճյուղի 336 դիմորդներից 326-ը (շուրջ 97%-ը) Տավուշի մարզի դպրոցների շրջանավարտներն են:

Մասնաճյուղն ընդունելության համակազմի պահպանման և ընդլայնման համար մշտապես կազմակերպում է փոխադարձ այցելություններ Տավուշի, Լոռու և Գեղարքունիքի մարզերի միջնակարգ և ավագ դպրոցներ, ավարտական դասարանների աշակերտների համար իրականացվում են դաս-քննարկումներ, «Բաց դռներ»-ի օրեր, բաց դասեր և օլիմպիադաներ:

2019-20 ուսումնական տարում մասնաճյուղում բակալավրի կրթական ծրագրերով առկա և հեռակա ուսուցման համակարգերում ուսանել է 1307 ուսանող (նախորդ ուսումնական տարի՝ 1355): Նրանցից 1156-ը սովորել է վճարովի համակարգում, 118 ուսանող օգտվել է պետության կողմից ուսման վարձի լրիվ

փոխհատուցման իրավունքից: 110 ուսանողների հատկացվել են պետական և ներքուհական կրթաթոշակներ, որոնցից 7-ին՝ անվանական:

Մեր կողմից ուսման վարձի մասնակի փոխհատուցում տրվել է մասնաճյուղի 250 ուսանողի, այդ թվում՝ 76-ը առկա ուսուցման համակարգում:

Հաշվետու ուսումնական տարում 5 կրթական ծրագրերի ուսանողների համար մասնաճյուղում իրականացվել են մանկավարժի որակավորման լրացուցիչ դասընթացներ, որոնց մասնակցել են 1-ից 4-րդ կուրսերի 101 ուսանողներ, նրանցից 32-ը ստացել է մանկավարժի որակավորում:

Մասնաճյուղում բարձրորակ և խորը մասնագիտական ուսումնառությունն ապահովում է նրա բարձրակարգ գիտամանկավարժական կազմը: 2019-20 ուսումնական տարում մասնաճյուղում դասավանդել է հիմնական և համատեղությամբ աշխատող 117 դասախոս, այդ թվում՝ 10 պրոֆեսոր (8,6%), 43 դոցենտ (36,8%), որոնցից գիտական աստիճանով՝ 8 դոկտոր և 62 թեկնածու. գիտական աստիճան ունեցող դասախոսների հաշվեկշիռը 59,9% է: Մասնաճյուղի կիրառական արվեստի ֆակուլտետում դասավանդում են ՀՀ նկարիչների միության 7 և դիզայներների միության 1 անդամ: Մասնաճյուղի դասախոսների միջին տարիքը 48 է: Լրիվ հաստիքային համարժեքով ուսանող-դասախոս հարաբերությունը կազմել է 11,2:

Մասնաճյուղի ղեկավարությունը մշտապես աջակցում ու խրախուսում է իր դասախոսների հետազոտական և մեթոդաբանական գործունեությունը: ԵՊՀ ԻՄ-ի գիտական խորհրդում 2019թ. ղեկտեմբերին հաստատվել է «ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի աշխատողներին աշխատանքի որոշ տեսակների կատարման համար վճարվող լրավճարների հաշվարկման և վճարման» կարգը: Կարգի համաձայն՝ 2019թ. սեպտեմբերից մինչև 2020թ. սեպտեմբերն ընկած ժամանակահատվածում կատարված աշխատանքների համար աշխատակիցները կստանան շուրջ 500 հազ. դրամ լրավճար:

2019-20 ուսումնական տարում մասնաճյուղն ունեցել է 1 ասպիրանտ և 3 հայցորդ, մասնաճյուղի 3 դասախոս ստացել է դոցենտի գիտական կոչում, 1-ը՝ պրոֆեսորի: Մասնաճյուղի հիմնական դասախոսական կազմի կողմից հրատարակվել է 34 գիտական հոդված, նրանք մասնակցել են հանրապետական 1 և միջազգային 6 գիտաժողովի: Կիրառական արվեստի ֆակուլտետի դասախոսները մասնակցել են հանրապետական և միջազգային 23 ցուցահանդեսների:

Մասնաճյուղի դասախոսական և ուսանողական կազմի գիտահետազոտական, գիտակրթական և գիտամեթոդական գործունեության զարգացմանը, տարբեր ոլորտներում հետազոտական ծրագրերի մշակմանը, կազմակերպմանն ու իրականացմանն աջակցելու համար մասնաճյուղում հիմնվել է «Տավուշ» հետազոտական կենտրոնը, որը 2021 թվականից կկազմակերպի գիտական դրամաշնորհների առաջին մրցույթը:

2019-20 ուսումնական տարում մասնաճյուղում շարունակվել է «Կրեդիտային համակարգով ԵՊՀ դասախոսական կազմի որակավորման բարձրացման կրթագիտական ծրագրի» 2016-21 թթ. շրջափուլի իրականացումը: Որակավորման բարձրացման ծրագրի մոդուլներով առկա և առցանց տարբերակներով իրականացվել է 6 դասընթաց: Առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվել ուսուցման նորարարական մեթոդների մատուցմանը: Համավարակի սկսվելուց անմիջապես հետո մասնաճյուղի կողմից իրակացվել են «ZOOM հարթակ», «Ինչպես օգտագործել Google forms ձևաչափի հնարավորություններն առցանց քննությունների համար» դասընթացները, պատրաստվել են համապատասխան մեթոդական ուղեցույցներ դասախոսների և ուսանողների համար, ինչպես նաև երկու տեսահոլովակ:

Հաշվետու ուսումնական տարում վերանորոգվել են լսարանները, լաբորատորիաները և արվեստանոցները, դրանց համար ձեռք է բերվել անհրաժեշտ գույք, տեղադրվել են տեսահսկման սարքեր, ներդրվել է անվտանգության ժամանակակից համակարգ:

Մասնաճյուղը վարում է կայուն ֆինանսական և ռեսուրսախնայողության քաղաքականություն, աշխատավարձերը վճարվում են առանց ուշացումների, 2-րդ կիսամյակի առցանց ուսումնառությունն իր հերթին ապահովել է որոշակի խնայողություն: Ֆինանսների հոսքեր ապահովվել են նաև 2019 թվականին ներդրված ավանդների գծով՝ դրանք ավելացնելով 270 մլն դրամով:

Սոցիալական աջակցության ծրագրերի շրջանակներում մասնաճյուղը 2020թ. մարտին «Նաիրի ինշուրանս» ապահովագրական ընկերության հետ կնքել է պայմանագիր, որի համաձայն առաջին անգամ մասնաճյուղի 151 հիմնական աշխատակից մինչև տարեվերջ կունենա առողջության ապահովագրություն: 2019-20 ուսումնական տարում տարբեր նպատակներով մասնաճյուղի արհիբյուրոյի

Ֆիանանսական միջոցներից աջակցություն է ստացել 24 աշխատակից: Համավարակով պայմանավորված՝ հաշվետու ուսումնական տարում Մայր բուհի սոցիալական աջակցության ծրագրերի շրջանակներում մասնաճյուղի աշխատակիցները չեն օգտվել ԵՊՀ-ի հանգստյան և մարզաառողջարանային բազաներից:

ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղում գործընթացների և տարբեր իրադարձությունների, ուսանողական կյանքի վերաբերյալ տեղեկատվության հասանելիությանն աջակցում են անվճար ինտերնետ կապը, մասնաճյուղի պաշտոնական և էլեկտրոնային գրադարանի կայքէջերը, Facebook սոցիալական ցանցում գործող մասնաճյուղի, նրա ստորաբաժանումների և ուսանողական կառույցների էջերը:

Մասնաճյուղի էլեկտրոնային գրադարանի կայքն իր այցելուներին տրամադրում է առավել քան 1000 էլեկտրոնային գիրք: Գրադարանը համագործակցում է ԵՊՀ-ի գիտական գրադարանի հետ, հաշվետու ուսումնական տարում այն համալրվել է շուրջ 300 միավոր գրականությամբ, այդ թվում՝ կատարվել են որոշ քանակությամբ նվիրատվություններ:

2020թ. փետրվարին ԱՄՆ դեսպանատան հետ համագործակցության շրջանակներում պայմանագիր է կնքվել «Փրոջեքթ հարմոնի» կազմակերպության հայաստանյան մասնաճյուղի հետ, որի շնորհիվ մասնաճյուղում ստեղծվել է «Ամերիկյան գրադարան և դասընթացի կենտրոն», որտեղ հաշվետու ուսումնական տարում կազմակերպվել են անզերեն լեզվի և այլ դասընթացներ ուսանողների, դասախոսների և մարզի աշակերտների ու երիտասարդների համար:

Sinopsys Armenia և GG ծրագրավորման ընկերությունների հետ համատեղ մասնաճյուղում հիմնադրվել է SS ոլորտի «Դիջիթալ վեյվ» լաբորատորիան, որտեղ սովորում և պրակտիկա են անցնում «Ինֆորմատիկա» մասնագիտության ուսանողները:

Մասնաճյուղի արտաքին կապերի բաժնի նախաձեռնությամբ 2019-20 ուսումնական տարում համագործակցող կազմակերպությունների հետ համատեղ ուսանողների համար կազմակերպվել են շուրջ երկու տասնյակ առկա և առցանց դասընթացներ և քննարկումներ, այցելություններ և այլն: Տավուշի թեմի առաջնորդարանի աջակցությամբ 100 հզ. դրամի չափով փոխհատուցվել են

մասնաճյուղի 25 ուսանողների ուսման վարձերը: Կազմակերպվել է հանդիպում մասնաճյուղի հաջողակ շրջանավարտների հետ:

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՀՕՖ-ի Մաթևոսյան կրթավճար ծրագրի շրջանակներում մասնաճյուղի 7 ուսանողների տրամադրվել է ուսման վճարի ամբողջական փոխհատուցում, Հինդյան կրթավճար ծրագրով՝ 14 ուսանողների ամբողջական և մասնակի փոխհատուցում: Մասնաճյուղը ներառված է նաև «Անուշ Մաթևոսյան կրթավճար» ծրագրում:

Մասնաճյուղի ուսումնագիտական և մարզամշակութային առօրյան ձևավորում են ուսանողական կառույցները: 2019-20 ուսումնական տարում Ուսանողական գիտական ընկերության նախաձեռնությամբ կազմակերպվել է մասնաճյուղի 25-ամյակին նվիրված «Անկախության առաջնեկը» հանրապետական գիտաժողովը (մասնակցել են ՀՀ 25 բուհերի 38 ուսանողներ, և նրանց զեկուցումները տպագրվել են «Ակունք» գիտական հոդվածների ժողովածուում), «ՀՀ նախագահությունը ԵԱՏՄ-ում 2019 թվականին. ձեռքբերումներն ու առկա խնդիրները» թեմայով սեմինար-քննարկումը, «Աշխարհը՝ COVID 19-ից առաջ և հետո» առաջանց սեմինար-քննարկումը: Մասնաճյուղի ուսանողների հավաքականը մասնակցել և հաղթել է ՀՊՄՀ-ի ՈԻԽ-ի հիմնադրման 25-ամյակին նվիրված «12-ամյա կրթական համակարգն ապահովում է բարձրորակ կրթություն ՀՀ-ում» թեմայով բանավեճում և ինտելեկտուալ խաղում: Ամբողջ ուսումնական տարվա ընթացքում պարբերաբար կազմակերպվել են «Ամենախելացին» ինտելեկտուալ խաղը՝ նաև առցանց տարբերակով, կանանց և տղամարդկանց շախմատի մասնաճյուղային առաջնություններ, կինոդիտումներ, մրցույթներ, խաղարկություններ և այլն: Մասնաճյուղի «Ինֆորմատիկա և կիրառական մաթեմատիկա» կրթական ծրագրի ուսանողը ՀՀ պետական բուհերի 14 ուսանողների հետ ճանաչվել է ՀՀ լավագույն ուսանող և այցելել Արաբական Միացյալ Էմիրություններ:

Մասնաճյուղի ուսանողական խորհուրդը պաշտպանում, հետևողականորեն բարձրաձայնում և լուծում է ուսանողների ուսումնական և մշակութային կարիքները: ՈԻԽ-ն իր ներկայացուցիչներն ունի մասնաճյուղի կառավարման բոլոր օղակներում, որոնք ակտիվ մասնակցում են մասնաճյուղի ռազմավարական գործունեության իրականացման ծրագրերին և միջոցառումներին: 2019-20 ուսումնական տարում

մասնաճյուղի ուսանողական խորհուրդը կազմակերպել է հանրապետական և միջազգային տարբեր տոներին, մասնավորապես մասնաճյուղի 25-ամյակին նվիրված միջոցառումներ՝ ֆոտոմրցույթ, գեղանկարների, գրաֆիկական և ազատ ոճային նկարների մրցույթ, ցուցահանդես, խնայողությունների խաղ, «Ուսանողների կրեատիվ մտքի ձևավորումը շուկայում» մոդուլ խաղ, կինոմանների մրցույթ և կինոդիտումներ, իրականացրել է մասնագիտական թեմատիկ քննարկումներ: Ֆակուլտետներում գործել են մասնագիտական ակումբներ և այլն:

Որակի ներքին ապահովման գործընթացները ներառում են մասնաճյուղի գործունեության բոլոր ոլորտները: Մասնաճյուղի մասնագիտական կրթության որակի ապահովման (ՄԿՈԱ) բաժինը 2019-20 ուսումնական տարում արդյունավետ աշխատել է կրթական ծրագրերի դեկավարների հետ, կատարել է արտաքին և ներքին շահակիցների կրթական կարիքների վերլուծություն: 2020թ. հունվար-մարտ ամիսներին համակարգել է մասնաճյուղի ինստիտուցիոնալ ինքնագնահատման գործընթացը, որի արդյունքում կազմվել է ինքնավերլուծության զեկույցը:

2020թ. մայիս-հունիս ամիսներին բաժինն առաջին անգամ ուսանողների և դասախոսների շրջանում իրականացրել է ուսումնասիրություն առցանց կրթության տված հնարավորությունների և խնդիրների վերաբերյալ: Հարցմանը մասնակցել է մասնաճյուղի առկա ուսուցման 1-ից 3-րդ կուրսերի 289 (80%) և 10 ամբիոնների 93 դասախոս (63%-ը): Հարցման արդյունքները վկայել են, որ մասնաճյուղում հաջողվել է արդյունավետ իրականացնել առցանց ուսուցում, ապահովել գիտելիքի և մասնագիտական կարողությունների փոխանցում, ուսանողի ձեռքբերումների գնահատում և այլն: Հարցմանը մասնակցած բոլոր դասախոսները և ուսանողների գերակշիռ մասը՝ 84,4%-ը, փաստել է, որ բավարարված է մասնաճյուղում առցանց ուսուցման կազմակերպումից:

Մասնաճյուղի աշխատակազմը գիտակցում է, որ Մայր բուհի միակ մասնաճյուղը լինելը մեծ պատասխանատվություն է և պատիվ, ուստի կշարունակի ամեն ինչ անել այդ բարձր անունը պատվով կրելու համար:

Ա.Մակարյան

ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի տնօրենի պաշտոնակատար,
Ֆիզ.մաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ